

KULLEĠĠ SAN BENEDITTU Skola Sekondarja,  al Kirkop

Marka

E AMI TA' NOFS IS-SENA – 2015/2016

IR-RABA' SENA

Studji Soċjali

 IN: sieg a u nofs

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

L-ISTRUZZJONIJIET LILL-ISTUDENTI:

Din il-karta tal-e ami fiha  AMES taqsimiet. L-istudenti jridu jwie bu t-taqsimiet KOLLHA u jaqraw sew l-istruzzjonijiet g al kull taqsima. Il-marki g al kull taqsima jidhru bejn il-parentesi.

GHALL-U U TAL-GHALLIEMA

Il-Mistoqsija	A	B	�	D	E	TOTAL
Il-Marki	10	25	25	15	25	100
Il-Marki tal-istudent						

TAQSIMA A

Wie eb il-mistoqsijiet KOLLHA li  ejjin billi timmarka l-frazi t-tajba.

1. Il-lingwa

- a. mhix importanti g al pajji 
- b. hi parti importanti mil-kultura
- c. hi komunikazzjoni non-verbali

2. F'pajji  multikulturali

- a. issib  afna kulturi
- b. issib kultura wa da tal-pajji 
- c. issib  afna nies u  enn

3. Ċittadin huwa
- a. immigrant irregolari
  - b. xi ħadd li jigi għal btala
  - c. xi ħadd li għandu ċ-ċittadinanza
4. Illum il-ġurnata, il-ħajja
- a. saret aktar rilassanti
  - b. saret aktar stressanti
  - c. baqgħet l-istess
5. Rizorsi naturali huma
- a. affarijiet magħmulin mill-bniedem
  - b. affarijiet li ngħaddu mingħajrhom
  - c. żejt, gass, sigar u minerali
6. L-industrijalizzazzjoni hi parti
- a. mis-settur primarju tax-xogħol
  - b. mis-settur sekondarju tax-xogħol
  - c. mis-settur terzjarju tax-xogħol
7. F'soċjeta' fejn ingawdi mid-dritt tal-vot u bosta attivitajiet oħra, ngħidu li hi soċjeta'
- a. demotivata
  - b. totalitarja
  - c. demokratika
8. Politika tal-pajjiż tirreferi għal
- a. tmexxija
  - b. korruzzjoni
  - c. ġlied
9. Grupp ta' pressjoni hu
- a. li taħdem fi grupp
  - b. li l-membri jinfluwenzaw lil xulxin
  - c. li jsemma' leħnu biex igib bidla soċjali
10. Dittatur hija persuna li
- a. tirrispetta l-liberta' taċ-ċittadini
  - b. timponi ruħha fuq in-nies
  - c. tigi eletta mill-poplu

10 marki

TAQSIMA B

Aqra din is-silta u wara wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA.

L-għan tal-politika qiegħed fil-kelma nnifisha. Politika tfisser it-tmexxija tal-belt jew tal-pajjiż. Allura l-politika mhix xi kompetizzjoni bejn il-partiti qishom xi każin jew klabb tal-futbol dwar min se jmxxi jew min ser jirbaħ, jew xi karriera li wieħed għandu jieħu biex isir sinjur u jkollu ħafna benefiċċji. Anzi, dan hu proprju kif m'għandhiex issir il-politika!

Silta addattata minn *Nifhmu l-Ġenn tas-Soċjeta'* ta' Brian Chircop

1. Fisser għal xhiex nirreferu meta ngħidu **politika**.

_____
(2)

b. Fisser id-differenza bejn **Gvern** u **partiti politiċi**.

_____
(2)

2. Inti bħala zgħażuġh, kif jista' jkollok sehem attiv fil-politika ta' pajjiżek? Agħti **tlett** eżempji.

_____
(3)

3. Semmi **ħames** drittijiet li ċittadin igawdi minnhom f'demokrazija.

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____
- 4) _____
- 5) _____

(5)

4. Spjega x'inhu **grupp ta' pressjoni**.

_____
(2)

b. Għalfejn il-gruppi ta' pressjoni huma importanti f'soċjeta' demokratika.

_____
(1)

c. Agħti **żewġ** eżempji ta' gruppi ta' pressjoni.

_____
(2)

5. Hu importanti li f'pajjiż ikollok partiti politici differenti. Għalfejn?

(3)

6. Semmi **tlett** irwoli tal-Kunsilli Lokali.

Spjega kif dawn għenu biex titjieb il-kwalita' ta' ħajja fil-bliet u l-irħula Maltin.

(3,2)

25 marka

TAQSIMA Ċ

Wiegeb il-mistoqsijiet KOLLHA fid-dettall.

1. Spjega x'inhi l-mass media.

(1)

b. Semmi **żewġ** effetti pożittivi tal-mass media.

(i)

(ii)

(2)

c. Semmi **żewġ** effetti negattivi tal-mass media.

(i)

(ii)

(2)

2. X'tifhem bi **stil ta' ħajja Maltija**?

(2)

b. Semmi **tlett** affarijiet li jaffettwaw l-istil ta' ħajja tal-Maltin.

(i)

(ii)

(iii)

(3)

3. X'irwoli għandu l-Parlament Malti?

(2)

b. Għalfejn il-Parlament huwa l-bażi tad-demokrazija?

(3)

4. Is-settur **terzjarju** tal-ekonomija huwa l-aktar komuni f'Malta filwaqt li s-settur **kwaternarju** qiegħed dejjem jikber f'pajjiżi żviluppati. Spjega d-differenza bejn dawn iż-żewġ setturi tax-xogħol u agħti eżempji ta' xogħolijiet li nsibu fihom.

(5)

5. It-turiżmu hu importanti ferm għal Malta. Għalfejn?

(3)

b. X'jista' jagħmel il-Gvern biex iżid it-turiżmu f'pajjiżna?

(2)

25 marka

TAQSIMA D

Agħzel WIEĦED mit-temi li ġejjin u fuq FULLSCAP iktib paragrafu dwaru ta' madwar 150 kelma.

1. Illum il-gurnata, il-multikulturaliżmu sar parti minn kull soċjeta'. Spjega x'inhi soċjeta' multikulturali billi tagħti eżempji mill-ħajja ta' kuljum.
2. Xi tfisser ekonomija? Spjega kif l-ekonomija Maltija nbidlet minn waħda gżira fortizza għal ekonomija diversifikata.
3. Il-partiti politiċi għandhom irwol importanti ħafna f'demokrazija. Għalfejn?

15-il marka

Numru tal-Paragrafu: _____

TAQSIMA E

Agħzel WIEĦED mit-temi li ġejjin u fuq FULLSCAP iktib komponiment dwaru f'madwar 220-250 kelma.

1. L-istil ta' ħajja tal-lum sar differenti u aktar kkumplikat minn dak tal-imġoddi. Iddiskuti.
2. Il-mass media, l-emigrazzjoni u t-turiżmu kollha ħallew effetti fuq il-ħajja Maltija. Kif u għaliex?
3. Spjega tipi differenti ta' divertiment, kemm tradizzjonali kif ukoll moderni, li nsibu fil-kultura Maltija.
4. L-ekonomija Maltija hi mibnija fuq erba' setturi tax-xogħol. Iktib dwar dawn is-setturi, semmi xi xogħolijiet li nsibu fihom u spjega kif dawn is-setturi tax-xogħol żviluppaw fl-aħħar tletin sena.

25 marka

Numru tal-Komponent: _____